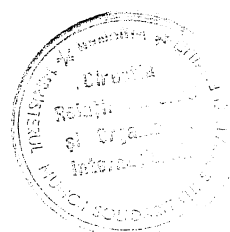

**ACORD
ÎNTRE
ROMÂNIA
ȘI
REPUBLICA BULGARIA
PRIVIND SECURITATEA SOCIALĂ**

România și Republica Bulgaria, denumite în continuare "Părți contractante",
Dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două state în domeniul securității sociale,
Au convenit după cum urmează:

Partea I

Dispoziții generale

Articolul 1

Definiții

(1) În scopul aplicării prezentului Acord:

1. termenul "teritoriu" desemnează:

- pentru România: întreg teritoriul de stat al României, inclusiv marea sa teritorială și spațiul aerian de deasupra teritoriului și mării teritoriale, asupra cărora România își exercită suveranitatea, precum și zona contiguă, platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora România își exercită, în conformitate cu legislația sa și potrivit normelor și principiilor dreptului internațional, drepturi suverane și jurisdicție.

- pentru Republica Bulgaria: teritoriul sub suveranitatea Republicii Bulgaria, inclusiv marea teritorială, precum și platoul continental și zona economică exclusivă, asupra cărora Republica Bulgaria își exercită, în conformitate cu dreptul internațional, drepturi suverane și jurisdicție.

2. expresia "cetățean al unei Părți contractante" desemnează o persoană care are cetățenia acelei Părți contractante;

3. termenul "legislație" desemnează legile și celelalte acte normative în vigoare pe teritoriul fiecărei Părți contractante și care privesc domeniile prevăzute la articolul 2;

4. expresia "autoritate competentă" desemnează

- pentru România, ministerele responsabile pentru domeniile prevăzute la articolul 2;

- pentru Republica Bulgaria miniștrii responsabili pentru domeniile prevăzute la articolul 2;

5. termenul "instituție" desemnează organismul sau autoritatea responsabilă pentru aplicarea legislației prevăzute la articolul 2, pe teritoriul fiecărei Părți contractante;

6. termenul "instituție competentă" desemnează instituția pe cheltuiala căreia sunt furnizate prestațiile;

7. expresia "organism de legătură" desemnează organismele desemnate de autoritățile competente pentru realizarea legăturilor directe pentru aplicarea prezentului Acord;

8. termenul "prestație" desemnează prestații în bani și prestații în natură, prevăzute de legislația menționată la articolul 2;

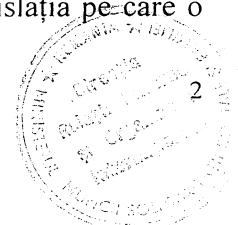
9. termenul "domiciliu" desemnează locul de ședere obișnuită;

10. termenul "reședință" desemnează locul de ședere temporară;

11. expresia "perioadă de asigurare" desemnează perioadele de contribuție și perioadele asimilate, realizate în conformitate cu legislația fiecărei Părți contractante;

12. expresia "persoană asigurată" desemnează persoana care este sau a fost supusă legislației prevăzute la articolul 2;

13. expresia "membri de familie" desemnează persoanele definite ca atare de legislația pe care o aplică instituția competentă.

(2) Ceilalți termeni și expresii utilizate în prezentul Acord au semnificația prevăzută de legislația pe care o aplică fiecare dintre Părțile contractante.

Articolul 2

Câmpul material de aplicare

(1) Prezentul Acord se aplică:

pentru România, legislației care reglementează:

1. indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, de boli profesionale și accidente de muncă;
2. indemnizația de maternitate;
3. indemnizația pentru creșterea copilului sau îngrijirea copilului bolnav;
4. pensia pentru limită de vârstă;
5. pensia anticipată;
6. pensia de invaliditate;
7. pensia de urmaș;
8. ajutorul de deces;
9. indemnizația de șomaj;
10. alocația pentru copii;
11. prestațiile în natură în caz de boală și maternitate;
12. prestațiile în natură în caz de accidente de muncă și boli profesionale;

pentru Republica Bulgaria, legislației care reglementează:

1. prestațiile în bani pentru incapacitate temporară de muncă și maternitate;
2. pensiile pentru limită de vârstă și invaliditate ca urmare a unor boli obișnuite;
3. pensiile de invaliditate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;
4. pensiile de urmaș;
5. prestațiile în bani pentru șomaj;
6. ajutoarele familiale pentru copii;
7. ajutoarele în caz de deces;
8. prestațiile în natură.

(2) Prezentul Acord se va aplica, de asemenea, legislației care codifică, modifică, înlocuiește sau completează legislația referitoare la prestațiile prevăzute la alineatul (1) ale prezentului articol.

(3) Prezentul Acord nu se aplică legislației care instituie o nouă schemă de securitate socială, în afara cazului în care autoritățile competente convin altfel.

Articolul 3

Câmpul personal de aplicare

Prezentul Acord se va aplica tuturor persoanelor care au fost sau sunt supuse legislației uneia sau ambelor Părți contractante, precum și urmașilor și membrilor de familie, în măsura în care drepturile acestora decurg de la aceste persoane.

Articolul 4

Egalitatea de tratament

La aplicarea legislației unei Părți contractante, cetățenii celeilalte Părți contractante, precum și urmașii și membrii de familie ai acestora beneficiază de egalitate de tratament cu cetățenii primei Părți contractante.

Articolul 5

Exportul prestațiilor

- (1) Prestațiile în bani acordate conform legislației unei Părți contractante nu pot fi reduse, modificate, suspendate sau retrase pe motiv că beneficiarul are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți contractante.
- (2) Dispozițiile alineatului (1) al prezentului articol nu se aplică pentru:
 1. prestațiile de șomaj;
 2. pensiile care nu au legătură cu activitatea de muncă conform legislației bulgare.

Articolul 6

Evitarea cumulului de prestații

- (1) Pe baza aceleiași perioade de asigurare nu pot fi acordate sau menținute unei persoane două sau mai multe prestații pentru același risc.
- (2) Dispozițiile alineatului (1) al prezentului articol nu se aplică prestațiilor de invaliditate, de bătrânețe, de deces (pensii) sau de boală profesională care se plătesc de către instituțiile competente ale celor două Părți contractante, în conformitate cu dispozițiile articolului 23 și articolului 28 punctul 2.

Partea a II-a
Legislația aplicabilă

Articolul 7

Reguli generale

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel:

- (1) persoana care desfășoară o activitate remunerată pe teritoriul unei Părți contractante este supusă numai legislației acestei Părți contractante, chiar dacă are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți contractante sau dacă angajatorul are domiciliul sau sediul pe teritoriul celeilalte Părți contractante.
- (2) lucrătorii independenți care își desfășoară activitatea pe teritoriul unei Părți contractante sunt supuși legislației acestei Părți contractante, chiar dacă au domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți contractante.
- (3) funcționarii publici și personalul asimilat acestora sunt supuși legislației Părții contractante în a cărei administrație sunt angajați.

Articolul 8

Lucrătorii detașați

- (1) Persoana care desfășoară o activitate remunerată pe teritoriul unei Părți contractante, care este detașată de către angajatorul său pe teritoriul celeilalte Părți contractante pentru a exercita o anumită activitate, va fi supusă în continuare legislației primei Părți contractante pe durata exercitării acestei activități profesionale, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 luni.
- (2) Lucrătorul independent care își desfășoară activitatea profesională în mod obișnuit pe teritoriul unei Părți contractante și care efectuează o activitate pe teritoriul celeilalte Părți contractante, rămâne supus legislației primei Părți contractante, cu condiția ca durata previzibilă a acestei activități să nu depășească 24 luni.

Articolul 9

Personalul întreprinderilor de transport internațional

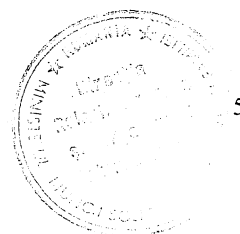
Persoana angajată într-o întreprindere de transport internațional care are sediul pe teritoriul unei Părți contractante și care efectuează, pe cont propriu sau în contul unor terți, transporturi internaționale de pasageri sau de mărfuri, pe căile ferate, rutiere, aeriene sau pe apele interioare este supusă legislației acestei Părți contractante, cu următoarele excepții:

1. persoana angajată de către o filială sau reprezentanță permanentă a întreprinderii menționate este supusă legislației Părții contractante pe teritoriul căreia se găsește această filială sau reprezentanță permanentă;
2. persoana care desfășoară o activitate remunerată, în principal pe teritoriul Părții contractante unde își are domiciliul, este supusă legislației acestei Părți contractante, chiar dacă întreprinderea care o angajează nu are pe acest teritoriu nici sediul și nici o filială sau reprezentanță permanentă.

Articolul 10

Echipajul navelor

Persoana angajată la bordul unei nave sub pavilionul unei Părți contractante este supusă legislației acestei Părți contractante.

Articolul 11

Misiunile diplomatice și posturile consulare

Pentru membrii misiunilor diplomatice și posturilor consulare, precum și pentru persoanele angajate în serviciul particular al membrilor unor asemenea misiuni sau posturi se aplică dispozițiile relevante ale Convenției de la Viena din 18 aprilie 1961 privind relațiile diplomatice și ale Convenției de la Viena din 24 aprilie 1963 privind relațiile consulare.

Articolul 12

Excepții de la dispozițiile articolelor 7 - 11

Autoritățile competente ale celor două Părți contractante pot conveni, excepții de la dispozițiile articolelor 7-11, în interesul unei persoane sau al unei categorii de persoane, cu condiția ca persoana sau persoanele respective să fie supuse legislației unei Părți contractante.

Partea a III-a

Dispoziții speciale referitoare la diferitele categorii de prestații

Secțiunea 1

Prestații de boala și de maternitate

Articolul 13

Totalizarea perioadelor de asigurare

Dacă legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei Părți contractante ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte Părți contractante, ca și cum ar fi perioade realizate conform legislației primei Părți contractante, în măsura în care nu se suprapun.

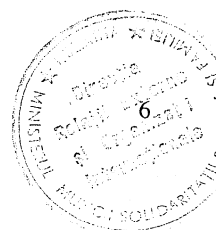
Articolul 14

Prestații în natură în cazul reședinței pe teritoriul celeilalte Părți contractante

(1) Persoanele care îndeplinesc condițiile cerute de legislația unei Părți contractante pentru a avea dreptul la prestații în natură primesc de la instituția locului de reședință prestații în natură, în conformitate cu legislația pe care aceasta o aplică și pe cheltuielile instituției competente, în următoarele cazuri:

1. asistența medicală acordată în scopul reabilitării stării de sănătate a persoanei în situații neprevăzute care amenință viața și menținerea funcțiilor vitale ale organismului;
2. asistența medicală de urgență pentru persoanele a căror viață nu este amenințată, dar care au nevoie de servicii medicale imediat necesare în scopul de a se preveni agravarea stării de sănătate a acestora.

(2) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea prezentului Acord este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.

Articolul 15

Prestații în natură în cazul domiciliului pe teritoriul celeilalte Părți contractante

- (1) Persoanele care au domiciliul pe teritoriul unei Părți contractante și care îndeplinesc condițiile pentru a avea dreptul la prestații în natură în baza legislației celeilalte Părți contractante primesc, pe teritoriul Părții contractante unde au domiciliul, prestații în natură acordate de către instituția locului de domiciliu, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.
- (2) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea prezentului Acord este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.

Articolul 16

Prestații în natură pentru titularii unei pensii

- (1) Titularul unei pensii acordate în baza legislațiilor celor două Părți contractante va primi prestații în natură în conformitate cu legislația Părții contractante pe teritoriul căreia își are domiciliul, ca și cum ar fi titular al unei pensii numai în conformitate cu legislația acestei Părți contractante.
- (2) Titularul unei pensii acordate în baza legislației unei Părți contractante, care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți contractante, va avea dreptul la prestații în natură în măsura în care ar fi avut acest drept dacă ar fi avut domiciliul pe teritoriul primei Părți contractante. Prestațiile în natură sunt acordate de instituția locului de domiciliu, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică, ca și cum persoana respectivă ar fi avut dreptul la prestațiile menționate conform acestei legislații, costul prestațiilor revenind instituției competente a primei Părți contractante.

Articolul 17

Transportul pentru prestații în natură

- (1) Dacă, după acordarea asistenței medicale în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) punctul 1, persoana asigurată trebuie transportată pe teritoriul celeilalte Părți contractante, transportul sanitar auto până la graniță se efectuează de instituția Părții contractante care a acordat prestațiile în natură, pe cheltuiala instituției competente.
- (2) În cazuri excepționale, când transportul bolnavului trebuie efectuat, la recomandarea medicului, numai cu un mijloc de transport aerian, acesta se efectuează de către instituția Părții contractante pe teritoriul căreia persoana a primit prestațiile în natură, pe cheltuiala instituției competente.

Articolul 18

Prestații în natură pentru membrii de familie ai persoanei asigurate

În cazurile prevăzute la articolele 14, 15, 16 și 17, membrii de familie ai persoanei asigurate sunt supuși legislației pe care o aplică instituția competentă pe cheltuiala căreia această persoană beneficiază de prestații în natură. Aceste prestații se furnizează de instituția locului de reședință sau domiciliu, în conformitate cu legislația pe care aceasta o aplică.

Articolul 19

Prestațiile în bani

Prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă, în conformitate cu prevederile legislației pe care aceasta o aplică.

Articolul 20

Instituții

Instituțiile care vor acorda prestațiile prevăzute la articolele 14, 15, 16, 17 și 18 vor fi desemnate prin Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea prezentului Acord.

Articolul 21

Rambursarea cheltuielilor

- (1) Instituția competentă va rambursa cheltuielile efective ale prestațiilor în natură acordate, pentru fiecare caz în parte, în conformitate cu dispozițiile articolelor 14, 15, 16, 17 și 18, instituției care furnizează prestațiile în natură, cu excepția cheltuielilor administrative pentru aplicarea prezentului Acord.
- (2) Cheltuielile efective ale prestațiilor vor fi calculate de către instituția care furnizează prestațiile în natură, la nivelul prețurilor utilizate pentru propriile persoane asigurate.
- (3) Organismele de legătură ale celor două Părți contractante pot conveni și alte modalități de rambursare a cheltuielilor, inclusiv compensarea acestora între instituții, renunțarea la acestea sau plăți în sume forfetare în locul plăților individuale.

Secțiunea 2

Prestații de invaliditate, de bătrânețe și deces (pensii)

Articolul 22

Totalizarea perioadelor de asigurare

- (1) Dacă legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de realizarea unei perioade de asigurare, instituția care aplică această legislație ia în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte Părți contractante, ca și cum ar fi perioade realizate în conformitate cu legislația primei Părți contractante, în măsura în care ele nu se suprapun.
- (2) Dacă legislația unei Părți contractante condiționează acordarea anumitor prestații de realizarea unei anumite perioade într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie sau muncă determinată, perioadele realizate în conformitate cu legislația celeilalte Părți contractante nu sunt luate în considerare pentru stabilirea dreptului la aceste prestații decât dacă au fost realizate în baza unui regim corespondent sau, în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, în aceeași muncă.
- (3) Dacă legislația unei Părți contractante prevede că perioada în care persoana în cauză primește o pensie poate fi luată în considerare pentru stabilirea dreptului la prestații, instituția competentă a acestei Părți contractante ține cont, în acest scop, de perioada în care a primit o pensie conform legislației celeilalte Părți contractante.

Articolul 23

Acordarea prestațiilor

- (1) Dacă o persoană a fost supusă legislațiilor celor două Părți contractante, instituția fiecărei Părți contractante stabilește, conform legislației pe care o aplică, dacă aceasta persoană are dreptul la prestații, ținând cont, dacă este cazul, de dispozițiile articolului 22.
- (2) Dacă persoana îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol, conform legislației unei Părți contractante, fără aplicarea dispozițiilor articolului 22, instituția competentă a acestei Părți contractante calculează prestațiile numai în funcție de perioadele de asigurare realizate conform legislației pe care o aplică.
- (3) Dacă persoana îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul 1 al prezentului articol conform legislației unei Părți contractante numai potrivit dispozițiilor articolului 22, instituția competentă a acestei Părți contractante calculează prestația conform legislației pe care o aplică. Instituția competentă stabilește cuantumul efectiv al prestației proporțional cu perioada de asigurare realizată conform legislației pe care o aplică.
- (4) Dacă în conformitate cu legislația unei Părți contractante prestațiile sunt calculate pe baza venitului asupra căruia s-a plătit sau se datorează contribuția, instituția competentă a acestei Părți contractante va lua în considerare în exclusivitate venitul asupra căruia s-a plătit sau se datorează contribuția conform legislației pe care o aplică.
- (5) Dacă cuantumul prestației se stabilește în funcție de numărul membrilor de familie sau urmașilor, instituția competentă ia în considerare și persoanele care au domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

Articolul 24

Perioada de asigurare mai mică de un an

- (1) Fără a lua în considerare dispozițiile articolului 23, dacă perioada totală de asigurare realizată conform legislației unei Părți contractante este mai mică de un an și dacă, ținând cont numai de această perioadă, nici un drept nu este obținut în baza acestei legislații, instituția acestei Părți contractante nu este obligată să acorde prestații pentru perioada menționată.
- (2) Perioadele de asigurare menționate la alineatul (1) al acestui articol sunt luate în considerare de instituția celeilalte Părți contractante, în conformitate cu dispozițiile articolului 23, ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate conform legislației pe care o aplică.

Secțiunea 3

Ajutor de deces

Articolul 25

Acordarea ajutorului de deces

- (1) Ajutorul de deces se acordă conform legislației fiecărei Părți contractante.
- (2) În cazul în care dreptul la prestație există conform legislațiilor celor două Părți contractante:
 1. prestația este datorată numai conform legislației Părții contractante pe teritoriul căreia a survenit decesul; sau,
 2. dacă decesul nu a survenit pe teritoriul nici unei Părți contractante, prestația este datorată numai conform legislației Părții Contractante în baza căreia persoana a fost asigurată pentru prestații în natură înaintea decesului.

Secțiunea 4

Prestații în caz de accidente de muncă și de boli profesionale

Articolul 26

Expunerea la același risc în cele două Părți contractante

- (1) Prestațiile se vor acorda numai în condițiile legislației ultimei Părți contractante pe teritoriul căreia persoana în cauză a desfășurat activitatea susceptibilă a fi cauza riscului, chiar dacă sunt îndeplinite condițiile legislațiilor ambelor Părți contractante, cu respectarea, după caz, a dispozițiilor alineatelor (2) – (4) ale prezentului articol.
- (2) În cazul în care legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de o primă diagnosticare a bolii respective pe teritoriul acestei Părți contractante, această condiție se consideră îndeplinită și dacă diagnosticarea s-a realizat pe teritoriul celeilalte Părți contractante.
- (3) În cazul în care legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de diagnosticarea bolii într-un anumit termen de la sfârșitul activității profesionale susceptibile a fi cauza riscului, instituția competentă ia în considerare, dacă este cazul, orice altă activitate care implică riscuri similare, desfășurată în baza legislației celeilalte Părți contractante.
- (4) În situația în care legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații de exercitarea pe o perioadă de timp determinată a unei activități susceptibile a fi cauza unei boli, pentru calculul prestațiilor sunt luate în considerare și perioadele în cursul cărora s-a desfășurat o astfel de activitate pe teritoriul celeilalte Părți contractante.

Articolul 27

Domiciliul sau reședința pe teritoriul celeilalte Părți contractante

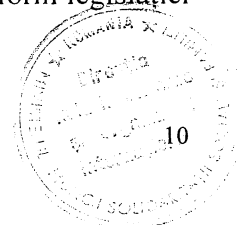
- (1) Prestațiile în bani sunt plătite de instituția competentă, conform prevederilor legislației pe care o aplică.
- (2) Prestațiile în natură în caz de accident de muncă sau boală profesională sunt acordate de către instituția locului de domiciliu sau reședință, conform legislației pe care o aplică, pe cheltuiala instituției competente.
- (3) Furnizarea de proteze și de alte prestații importante în natură a căror valoare depășește o anumită sumă care va fi prevăzută în Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea prezentului Acord este supusă acordului prealabil al instituției competente, cu excepția situației în care acordarea prestației nu poate fi amânată fără a pune în pericol viața persoanei în cauză.
- (4) Pentru rambursarea cheltuielilor efective ale prestațiilor în natură acordate se aplică dispozițiile articolului 21.

Articolul 28

Acordarea unei prestații în caz de agravare a unei boli profesionale

În cazul în care o persoană, ca urmare a unei boli profesionale a beneficiat sau beneficiază de o prestație din partea instituției unei Părți contractante și solicită, în caz de agravare, drepturile la prestații de la instituția celeilalte Părți contractante, se aplică următoarele prevederi:

1. în cazul în care persoana nu a exercitat în baza legislației celeilalte Părți contractante o activitate în măsură să provoace sau să agraveze boala în cauză, instituția competentă a primei Părți contractante este obligată să suporte prestația, ținând cont de agravare, conform legislației pe care o aplică;

2. în cazul în care persoana a exercitat o astfel de activitate în baza legislației celeilalte Părți contractante, instituția competentă a primei Părți contractante este obligată să suporte prestația, fără a ține cont de agravare, conform prevederilor legislației pe care o aplică; instituția competentă a celei de a doua Părți contractante acordă persoanei în cauză un supliment al cărui quantum este egal cu diferența dintre quantumul prestației datorate după agravare și quantumul prestației care ar fi fost datorată înainte de agravare, în conformitate cu prevederile legislației pe care o aplică.

Secțiunea 5

Prestații de șomaj

Articolul 29

Totalizarea perioadelor de asigurare

În cazul în care legislația unei Părți contractante condiționează dreptul la prestații și durata de acordare a acestora de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă a acestei Părți contractante va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celeilalte Părți contractante, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun.

Articolul 30

Acordarea prestațiilor

- (1) La calcularea quantumului prestațiilor de șomaj, instituția competentă bulgară va lua în considerare numai venitul de asigurare asupra căruia au fost plătite sau datorate contribuțiile pentru perioada recunoscută ca perioadă de asigurare conform legislației bulgare.
- (2) În cazul în care legislația pe care o aplică instituția competentă din România prevede luarea în considerare a veniturilor realizate, la stabilirea quantumului prestațiilor se iau în considerare numai veniturile realizate în baza activității desfășurate pe teritoriul României, iar în cazul în care nu există asemenea venituri sau nu au fost realizate venituri la nivelul salariului minim, prestația va fi stabilită pe baza salariului minim prevăzut de legislația română.

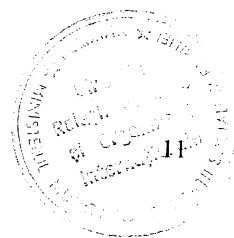
Secțiunea 6

Alocații pentru copii

Articolul 31

Acordarea alocațiilor pentru copii

Alocațiile pentru copii vor fi acordate conform legislației fiecărei Părți contractante și cu aplicarea principiului egalității de tratament.

Partea a IV-a
Dispoziții diverse
Articolul 32

Măsurile administrative și de cooperare

- (1) Autoritățile competente ale celor două Părți contractante vor stabili măsurile administrative necesare pentru aplicarea prezentului Acord.
- (2) Autoritățile competente:
 1. vor conveni Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea prezentului Acord;
 2. vor desemna organismele de legătură în scopul realizării legăturilor directe între instituțiile Părților contractante.
 3. se vor informa reciproc despre modificările aduse legislațiilor Părților contractante, în măsura în care aceste modificări afectează aplicarea prezentului Acord.
- (3) În aplicarea prezentului Acord, autoritățile competente și instituțiile Părților contractante își vor acorda asistență reciprocă și vor acționa ca și cum ar aplica propria legislație. Această asistență administrativă este gratuită.
- (4) Dacă o persoană care are domiciliul sau reședința pe teritoriul unei Părți contractante a introdus o cerere sau beneficiază de prestații conform legislației celeilalte Părți contractante și dacă este necesară o expertiză medicală, instituția locului de domiciliu sau de reședință a primei Părți contractante va efectua această expertiză la cererea și pe cheltuiala instituției competente a celei de-a doua Părți contractante. În cazul în care expertiza medicală este necesară în aplicarea legislațiilor ambelor Părți contractante, aceasta va fi efectuată de instituția locului de domiciliu sau reședință, pe cheltuiala proprie.
- (5) Protecția datelor care au caracter personal, comunicate în aplicarea prezentului Acord, va fi asigurată conform reglementărilor fiecărei Părți contractante.

Articolul 33

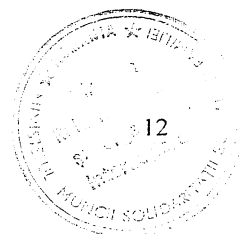
Utilizarea limbilor oficiale

- (1) În scopul aplicării prezentului Acord, autoritățile și instituțiile celor două Părți contractante pot comunica direct între ele în limbile lor oficiale sau în limba engleză.
- (2) Cererile sau documentele nu pot fi refuzate pe motiv că sunt redactate în limba oficială a celeilalte Părți contractante.

Articolul 34

Scutirea de taxe și de autentificare

- (1) Pentru aplicarea prezentului Acord, orice scutire sau reducere de taxe, taxe de timbru, taxe notariale sau de înregistrare prevăzute de legislația unei Părți contractante pentru certificatele sau documentele necesare conform legislației acestei Părți contractante va fi aplicată și la certificatele și documentele necesare conform legislației celeilalte Părți contractante.
- (2) Toate actele, documentele sau certificatele de orice fel, necesare pentru aplicarea prezentului Acord, vor fi exceptate de la viza de autentificare de către autoritățile diplomatice sau consulare.

Articolul 35

Introducerea unei cereri

Cererile către instituția unei Părți contractante se introduc cu respectarea termenelor prevăzute de legislația acelei Părți contractante. Această condiție se consideră îndeplinită și dacă cererile sunt introduse, în aceleași termene, la o instituție corespondentă a celeilalte Părți contractante.

Articolul 36

Responsabilitatea unei terțe părți

În cazul în care o persoană beneficiază de prestații conform legislației unei Părți contractante pentru un prejudiciu cauzat sau survenit pe teritoriul celeilalte Părți contractante, drepturile instituției care furnizează prestațiile față de o terță parte se reglementează astfel:

1. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile se subrogă în drepturile pe care beneficiarul le deține față de o terță parte, cealaltă Parte contractantă recunoaște o astfel de subrogare;
2. în cazul în care instituția care furnizează prestațiile are un drept direct față de o terță parte, cealaltă Parte contractantă recunoaște acest drept.

Articolul 37

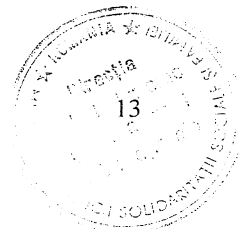
Recuperarea plăților excedentare

În cazul în care instituția unei Părți contractante a plătit unui beneficiar de prestații o sumă care depășește suma la care avea dreptul, această instituție poate, în condițiile prevăzute de legislația pe care o aplică, să ceară instituției celeilalte Părți contractante, debitoare de prestații în favoarea acestui beneficiar, să rețină suma plătită în plus din sumele pe care le plătește beneficiarului respectiv. Această din urmă instituție efectuează reținerea în condițiile și limitele prevăzute de legislația pe care o aplică, ca și cum ar fi sume plătite în plus de către ea însăși și transferă cuantumul astfel reținut instituției creditoare.

Articolul 38

Procedura de executare

- (1) Hotărârile cu titlu executoriu ale unei instanțe judecătorești a unei Părți contractante, precum și documentele executorii emise de către o autoritate sau o instituție a unei Părți contractante cu privire la contribuțiile de securitate socială și la alte creanțe sunt recunoscute pe teritoriul celeilalte Părți contractante.
- (2) Recunoașterea nu poate fi refuzată decât pe motiv de incompatibilitate cu ordinea publică a Părții contractante pe teritoriul căreia este cerută recunoașterea hotărârii sau documentului.
- (3) Hotărârile și documentele executorii recunoscute conform alineatului (1) al prezentului articol sunt executate pe teritoriul celeilalte Părți contractante. Procedura de executare este conformă cu reglementările Părții contractante pe teritoriul căreia se execută hotărârea.
- (4) Debitele privind contribuțiile datorate instituției unei Părți contractante au, în cadrul oricărei proceduri de faliment sau executare silită pe teritoriul celeilalte Părți contractante, aceeași prioritate ca și creanțele echivalente de pe teritoriul acestei Părți contractante.

Articolul 39

Plata prestațiilor

- (1) Pentru persoana care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți contractante, instituția competentă a Părții contractante care acordă prestațiile în bani conform prezentului Acord, se eliberează de obligația sa efectuând plata prestațiilor în moneda sa națională.
- (2) Cheltuielile efectuate de instituția unei Părți contractante pentru prestațiile în natură acordate se exprimă în moneda Părții contractante pe teritoriul căreia a fost acordată prestația. Moneda și modalitatea de plată pentru rambursarea cheltuielilor către instituția celeilalte Părți contractante vor fi convenite prin Aranjamentul Administrativ.

Articolul 40

Soluționarea diferendelor

- (1) Eventualele diferende care pot să apară în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea prezentului Acord vor fi soluționate prin consultări între autoritățile competente ale celor două Părți contractante.
- (2) În cazul în care diferendele nu pot fi soluționate conform alineatului (1) al prezentului articol, acestea vor fi soluționate, pe cale diplomatică, de către Părțile contractante.

Partea a V-a

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 41

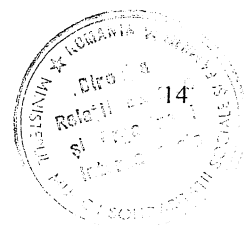
Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul Acord nu deschide nici un drept la prestații pentru o perioadă anterioară intrării sale în vigoare.
- (2) Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislației unei Părți contractante înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor deschise conform dispozițiilor prezentului Acord.
- (3) Sub rezerva alineatului (1) al prezentului articol, un drept la naștere în baza prezentului Acord chiar dacă se raportează la un risc produs anterior intrării sale în vigoare.
- (4) Orice prestație care a fost stabilită înainte de data intrării în vigoare a prezentului Acord nu va fi recalculată.

Articolul 42

Intrarea în vigoare

- (1) Prezentul Acord va fi supus ratificării în fiecare Parte contractantă și va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data ultimei notificări prin care Părțile contractante se informează reciproc despre îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.
- (2) La intrarea în vigoare a prezentului Acord, Convenția între Guvernul Republicii Populare Române și Guvernul Republicii Populare Bulgară privind colaborarea în domeniul problemelor sociale, semnată la București, la 14 martie 1960 își încetează valabilitatea.

Valabilitatea Acordului

- ## Articolul 44

Original on
originals
Zg

**AGREEMENT
BETWEEN
ROMANIA
AND
THE REPUBLIC OF BULGARIA
ON SOCIAL SECURITY**

Romania and the Republic of Bulgaria, hereinafter referred to as "The Contracting Parties",
Being desirous of regulating and developing the relations between the two States in the field of social security,
Have agreed as follows:

Part I
General Provisions

Article 1

Definitions

(1) For the purposes of this Agreement's application:

1. the term "territory" means:

- for Romania: the whole State territory of Romania, including its territorial sea and the air space above the territory and the territorial sea where Romania exercises its sovereignty, as well as the contiguous zone, the continental plateau and the exclusive economic area where Romania exercises sovereign rights and jurisdiction, in accordance with its legislation and with the rules and principles of the international law.

- for the Republic of Bulgaria: the territory under the sovereignty of the Republic of Bulgaria including the territorial sea, as well as the continental plateau and the exclusive economic area where the Republic of Bulgaria exercises sovereign rights and jurisdiction in accordance with the international law.

2. the term "national of a Contracting Party" means a person having the nationality of that Contracting Party;

3. the term "legislation" means the laws and the other national regulations in force within the territory of each Contracting Party and related to the fields provided for in Article 2;

4. the term "competent authority" means:

- for Romania: the ministries responsible for the fields provided for in Article 2;

- for the Republic of Bulgaria: the ministers responsible for the fields provided for in Article 2;

5. the term "institution" means the body or authority responsible for applying the legislation provided for in Article 2 in the territory of each Contracting Party;

6. the term "competent institution" means the institution at whose expense the benefits are granted ;

7. the term "liaison body" means the bodies designated by the competent authorities for achieving direct connections for the purpose of applying this Agreement;

8. the term "benefits" means cash benefits and benefits in kind, provided for in the legislation mentioned in Article 2;

9. the term "residence" means ordinary residence;

10. the term "stay" means temporary residence;

11. the term "period of insurance" means the periods of contribution and the equivalent periods completed under the legislation of each Contracting Party;

12. the term "insured person" means the person who is or has been subject to the legislation mentioned in Article 2;

13. the term "members of the family" means the persons defined as such by the legislation applied by the competent institution;

(2.) The other terms and expressions which are used in this Agreement shall have the meaning provided for in the legislation applied by either Contracting Party.

Article 2

Material scope

(1) This Agreement shall apply to:

for Romania, the legislation on:

1. indemnity for temporary incapacity of work as a consequence of common diseases, injuries occurred outside the workplace, occupational diseases and accidents at work;
2. maternity benefit;
3. indemnity for child breeding and sick child care;
4. old age pension;
5. early retirement pension;
6. invalidity pension;
7. survivor pension;
8. death grant;
9. unemployment benefit;
10. allowance for children;
11. benefits in kind in case of sickness and maternity;
12. benefits in kind in case of accidents at work and occupational diseases;

for the Republic of Bulgaria, the legislation on:

1. cash benefits for temporary incapacity of work and maternity;
2. pensions for periods of insurance and old age and invalidity pensions as a consequence of common diseases;
3. invalidity pensions in case of accidents at work or occupational diseases;
4. survivor's pensions;
5. cash benefits for unemployment;
6. family allowances for children;
7. death grants;
8. benefits in kind.

(2.) This Agreement shall also apply to the legislation codifying, amending, replacing or supplementing the legislation on the benefits specified in paragraph 1 of this Article.

(3.) Unless otherwise agreed by the competent authorities, this Agreement shall not apply to the legislation implementing a new social security scheme.

Article 3

Personal scope

This Agreement shall apply to all persons who are or have been subject to the legislation of one or both Contracting Parties, as well as to survivors and members of the family in so much as their rights derive from those persons.

Article 4

Equality of treatment

When applying the legislation of one Contracting Party, the nationals of the other Contracting Party, as well as their survivors and the members of the family shall be treated equally with the nationals of the first Contracting Party.

Article 5

Export of benefits

- (1) Cash benefits granted according to the legislation of one Contracting Party cannot be reduced, modified, suspended or retracted for the reason that the beneficiary resides in the territory of the other Contracting Party.
- (2) The provisions of paragraph (1) of this Article shall not apply to:
 1. unemployment benefits;
 2. pensions not related to working activity according to Bulgarian legislation.

Article 6

Prevention of overlapping of benefits

- (1) Two or more benefits that cover the same risk cannot be granted or maintained to one person for the same period of insurance.
- (2) The provisions of paragraph (1) of this Article shall not apply to benefits in respect of invalidity, old age, death (pensions) or occupational disease paid by the competent institutions of both Contracting Parties, according to the provisions of Article 23 and Article 28 point 2.

Part II

Applicable legislation

Article 7

General Rules

Unless otherwise provided in this Agreement:

1. the person who is employed in the territory of one Contracting Party shall only be subject to the legislation of this Contracting Party, even if he/she resides in the territory of the other Contracting Party or if his/her employer resides or is located in the territory of the other Contracting Party.
2. self-employed persons who perform their activity in the territory of one Contracting Party shall be subject to the legislation of this Contracting Party even if they reside in the territory of the other Contracting Party.
3. civil servants and the personnel assimilated to them are subject to the legislation of the Contracting Party in whose administration they are employed.

Article 8

Posted workers

- (1) A person employed in the territory of one Contracting Party who is posted by his/her employer to perform a certain activity in the territory of the other Contracting Party shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting Party for the duration of that occupational activity, provided that the anticipated duration of this work does not exceed 24 months.
- (2) The self-employed person who normally exerts his/her occupational activity in the territory of one Contracting Party and who performs an activity in the territory of the other Contracting Party shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting Party, provided that the anticipated duration of this work does not exceed 24 months.

Article 9

Personnel of the international transport undertakings

The person who is employed by an international transport undertaking located in the territory of one Contracting Party and which effects, on its own account or for a third party, international passengers and store transports, by railway, by road, by air or by interior waterways shall be subject to the legislation of this Contracting Party, except:

1. the person employed by a branch or permanent representation of the mentioned undertaking shall be subject to the legislation of the Contracting Party in whose territory this branch or permanent representation is located;
2. the person who is principally employed in the territory of the Contracting Party where he/she resides shall be subject to the legislation of this Contracting Party, even if the undertaking which employs him/her has no registered office or branch or permanent representation in this territory.

Article 10

Crewmembers on vessels

The person who is employed on board of a vessel flying the flag of one Contracting Party shall be subject to the legislation of this Contracting Party.

Article 11

Diplomatic missions and consular posts

The members of the diplomatic missions and consular posts, as well as the persons employed in the private service of the members of such missions or posts shall be subject to the relevant provisions of the Convention from Vienna on Diplomatic Relations of 18 April 1961 and the Convention from Vienna on Consular Relations of 24 April 1963.

Article 12

Exceptions to the provisions of Articles 7 to 11

The competent authorities of both Contracting Parties may agree on exceptions to the provisions of Articles 7 to 11 for the benefit of a person or category of persons, provided that the respective person or persons are subject to the legislation of one Contracting Party.

Part III

Special provisions concerning the various categories of benefits

Section 1

Sickness and maternity benefits

Article 13

Aggregation of periods of insurance

If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits conditional upon the completion of some periods of insurance, the competent institution of this Contracting Party shall take into account, if necessary, the periods of insurance completed under the legislation of the other Contracting Party, in so far as they do not overlap, as if they were periods completed under the legislation of the first Contracting Party.

Article 14

Benefits in kind in case of stay in the territory of the other Contracting Party

(1) Persons who satisfy the conditions for entitlement to benefits in kind required by the legislation of one Contracting Party shall receive benefits in kind from the institution of the place of stay, according to the legislation it applies and on the expenses of the competent institution, under the following situations:

1. medical aid having as purpose the rehabilitation of the person's state of health within unexpected situations that threaten the life and the maintenance of the vital functions of the organism;
2. urgent medical aid for the persons whose life is not threatened, but who need immediately necessary medical services in order to prevent the aggravation of their health condition.

(2) The provision of prosthesis and other substantial benefits in kind whose value exceeds a certain amount that shall be provided in the Administrative Arrangement for the application of this Agreement shall be subject to prior agreement of the competent institution, unless the grant of the benefit cannot be postponed without seriously endanger the life of the person concerned.

Article 15

Benefits in kind in case of residence in the territory of the other Contracting Party

- (1) Persons who reside in the territory of one Contracting Party and who satisfy the conditions for entitlement to benefits in kind under the legislation of the other Contracting Party shall receive, in the territory of the Contracting Party where they reside, the benefits in kind provided by the institution of the place of residence, according to the provisions of the legislation it applies, on the expenses of the competent institution.
- (2) The provision of prosthesis and other substantial benefits in kind whose value exceeds a certain amount that shall be provided in the Administrative Arrangement for the application of this Agreement shall be subject to prior agreement of the competent institution, unless the grant of the benefit cannot be postponed without seriously endanger the life of the person concerned.

Article 16

Benefits in kind for pensioners

- (1) A pensioner receiving a pension under the legislation of both Contracting Parties shall receive benefits in kind according to the legislation of the Contracting Party where he/she resides, as if he/she were a pensioner only according to the legislation of this Contracting Party.
- (2) A pensioner receiving a pension under the legislation of one Contracting Party and residing in the territory of the other Contracting Party shall be entitled to benefits as if he/she resided in the territory of the first Contracting Party. Benefits in kind shall be provided by the institution of the place of residence according to the provisions of the legislation it applies, as if the concerned person would have been entitled to the mentioned benefits under this legislation, the cost of benefits being borne by the competent institution of the first Contracting Party.

Article 17

Transport in case of benefits in kind

- (1) If the insured person has to be transported in the territory of the other Contracting Party after granting the medical care according to the provisions of Article 14 paragraph (1) point 1, by sanitary auto transport, the transportation till the border shall be made by the institution of the Contracting Party granting the benefits in kind, on the expenses of the competent institution.
- (2) In exceptional situations, when the transport of the patient has to be made, on medical grounds, only by aircraft, it shall be provided by the institution of the Contracting Party in whose territory the person has received the benefits in kind, on the expenses of the competent institution.

Article 18

Benefits in kind for the members of the family of the insured person

For the situations provided under Articles 14, 15, 16 and 17, the members of the family of the insured person are subject to the legislation applied by the competent institution on whose expenses this person receives benefits in kind. These benefits shall be granted by the institution of the place of stay or residence, in accordance with the legislation it applies.

Article 19

Cash benefits

Cash benefits are paid by the competent institution, according to the provisions of the legislation it applies.

Article 20

Institutions

The institutions providing the benefits stipulated by articles 14, 15, 16, 17 and 18 shall be designated through the Administrative Arrangement for the application of this Agreement.

Article 21

Refund of expenses

- (1) The competent institution shall refund the actual amount of benefits in kind provided for each situation according to the provisions of Articles 14, 15, 16, 17 and 18 to the institution providing the benefits in kind, except the administrative expenses for the application of this Agreement.
- (2) The institution providing the benefits in kind shall calculate the effective costs of benefits at prices charged to its own insured persons.
- (3) The liaison bodies of both Contracting Parties may agree on other ways for refund of expenses, including their offset between the institutions, the renunciation to them or by lump sums instead of individual payments.

Section 2

Invalidity, old age and survivors' benefits (pensions)

Article 22

Aggregation of the insurance periods

- (1) If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits conditional upon the completion of a period of insurance, the institution which applies this legislation shall take account, to the extent necessary, the periods of insurance completed under the legislation of the other Contracting Party, in so far as they do not overlap, as if they were periods completed under the legislation of the first Contracting Party.
- (2) If the legislation of one Contracting Party makes the granting of certain benefits conditional upon the completion of a certain period in an occupation covered by a special scheme or in a specific occupation or employment, the periods completed under the legislation of the other Contracting Party are not being taken into account for determining entitlement to such benefits unless they were completed under a corresponding scheme or, in the absence of such a scheme, in the same occupation or in the same employment.
- (3) If the legislation of one Contracting Party provides that the period of receiving a pension is reckonable for determining entitlement to benefit, the competent institution of this Contracting Party shall, for that purpose, take into account the period during which a pension was received under the legislation of the other Contracting Party.

Article 23

Award of benefits

- (1) If a person has been subject to the legislation of both Contracting Parties, the institution of each Contracting Party shall determine, according to the legislation it applies, whether such person is entitled to receive benefits, having regard, where appropriate, to the provisions of Article 22.
- (2) If the person concerned satisfies the conditions specified under paragraph (1) of this Article according to the legislation of one Contracting Party without regard to the provisions of Article 22, the competent institution of this Contracting Party shall calculate the benefits only on the basis of the periods of insurance completed under the legislation it applies.
- (3) If the person concerned satisfies the conditions specified under paragraph (1) of this Article according to the legislation of one Contracting Party only according to the provisions of Article 22, the competent institution of this Contracting Party shall calculate the benefit in accordance to the legislation it applies. The competent institution shall determine the actual amount of the benefit proportionally to the period of insurance completed under the legislation it applies.
- (4) If, according to the legislation of one Contracting Party, the benefits are calculated on the basis of the income for which the contribution is paid or due, the competent institution of this Contracting Party shall take into account exclusively the income for which the contribution is paid or due in accordance to the legislation it applies.
- (5) Where the amount of benefit is calculated on the basis of the number of the family members or survivors, the competent institution shall also take into account the persons residing or staying in the territory of the other Contracting Party.

Article 24

Periods of insurance of less than one year

- (1) Notwithstanding Article 23, if the entire period of insurance completed under the legislation of one Contracting Party is less than one year and if no entitlement to benefit exists under this legislation only on the basis of this period, the institution of this Contracting Party shall not be bound to grant benefits for the mentioned period.
- (2) The periods of insurance referred to in paragraph (1) of this Article shall be taken into account by the institution of the other Contracting Party, according to the provisions of Article 23, as if these periods had been completed under the legislation it applies.

Section 3

Death grant

Article 25

Award of death grant

- (1) Death grant shall be awarded according to the legislation of each Contracting Party.
- (2) If the entitlement to benefit exists according to the legislations of both Contracting Parties the benefit shall be granted:
 1. only according to the legislation of the Contracting Party in whose territory the death occurred; or,
 2. if the death did not occur in the territory of either Contracting Party, the grant shall be payable only according to the legislation of the Contracting Party under which the person was last insured for benefits in kind before the death.

Section 4

Benefits for accidents at work and occupational diseases

Article 26

Exposition to the same risk in both Contracting Parties

- (1) The benefits shall only be granted under the legislation of the last Contracting Party in whose territory the person concerned has fulfilled the activity liable to have caused the risk, even if the conditions of the legislations of both Contracting Parties are satisfied, having regard, where appropriate, to the provisions of paragraphs (2) – (4) of this Article.
- (2) If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits conditional upon a first diagnosis of the disease in question in the territory of this Contracting Party, this condition shall be deemed as fulfilled if the diagnosis is made in the territory of the other Contracting Party.
- (3) If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits conditional upon the diagnosis of the disease within a certain term after the termination of the occupational activity liable to have caused the risk, the competent institution shall take into account, if necessary, any other activity involving similar risks, carried out under the legislation of the other Contracting Party.
- (4) If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits conditional upon exerting for a determined period of time an activity liable to cause a disease, the periods during which such an activity has been fulfilled in the territory of the other Contracting Party shall also be taken into account for the calculation of the benefits.

Article 27

Residence or stay in the territory of the other Contracting Party

- (1) Cash benefits shall be paid by the competent institution, according to the provisions of the legislation it applies.
- (2) The benefits in kind for accident at work or occupational disease shall be granted by the institution of the place of residence or stay, according to the legislation it applies, on the expenses of the competent institution.
- (3) The provision of prosthesis and other substantial benefits in kind, whose value exceeds a certain amount that shall be provided in the Administrative Arrangement for the application of this Agreement, shall be subject to prior agreement of the competent institution, unless the grant of the benefit cannot be postponed without seriously endanger the life of the person concerned.
- (4) The provisions of Article 21 shall apply in order to refund the actual costs of the benefits in kind granted.

Article 28

Award of a benefit in case of aggravation of an occupational disease

If a person, as a result of an occupational disease, has received or is receiving a benefit from the institution of one Contracting Party and claims, in the event of an aggravation, the rights to benefits from the institution of the other Contracting Party, the following provisions shall apply:

1. if the person has not exerted under the legislation of the other Contracting Party an occupation liable to cause or aggravate the disease in question, the competent institution of the first Contracting Party shall be bound to bear the benefit, taking into account the aggravation, according to the legislation it applies;

2. if the person has exerted such an activity under the legislation of the other Contracting Party, the competent institution of the first Contracting Party shall be bound to bear the benefit according to the legislation it applies, without taking into account the aggravation, according to the legislation it applies; the competent institution of the second Contracting Party shall grant the person concerned a supplement in amount equal to the difference between the amount of the benefit due after the aggravation and the amount of the benefit that would have been due before the aggravation, according to the provisions of the legislation it applies.

Section 5

Unemployment benefits

Article 29

Aggregation of periods of insurance

If the legislation of one Contracting Party makes the entitlement to benefits and the duration for which they are granted conditional upon the completion of some periods of insurance, the competent institution of this Contracting Party shall take into account, if necessary, the periods of insurance completed under the corresponding legislation of the other Contracting Party, in so far as they do not overlap,

Article 30

Calculation of benefits

(1) When calculating the amount of the unemployment benefits, the Bulgarian competent institution shall take into account only the insured income for which the contributions are paid or due according to the Bulgarian legislation.

(2) If the legislation applied by the Romanian competent institution provides taking into account the incomes achieved, only incomes from the activities pursued in the territory of Romania shall be taken into account when determining the amount of benefits and if such earnings would not exist or the incomes would be less than the minimum wage, the benefit shall be calculated on the basis of the minimum wage provided under the Romanian legislation.

Section 6

Child allowances

Article 31

The grant of child allowances

Child allowances shall be granted according to the legislation of each Contracting Party and by applying the principle of equality of treatment.

Part IV

Miscellaneous provisions

Article 32

Administrative and co-operation measures

- (1) The competent authorities of both Contracting Parties shall determine the necessary administrative measures for the application of this Agreement.
- (2) The competent authorities:
 1. shall agree upon the Administrative Arrangement for the application of this Agreement;
 2. shall establish the liaison bodies in order to realizing direct connections between the institutions of the Contracting Parties;
 3. shall mutually inform about the changes in the legislation of the Contracting Parties, insomuch as these changes affect application of this Agreement.
- (3) In applying this Agreement, the competent authorities and the institutions of the Contracting Parties shall grant each other mutual assistance and they shall respectively act as if applying their own legislation. Such assistance shall be free of charge.
- (4) If a person residing or staying in the territory of one Contracting Party has introduced a claim or is receiving benefits according to the legislation of the other Contracting Party and a medical examination is needed, the institution of the place of residence or stay of the first Contracting Party shall perform the examination at the request and on the expenses of the competent institution of the second Contracting Party. If the medical examination is needed in applying the legislations of both Contracting Parties, it shall be performed by the institution of the place of residence or stay, on its own expenses.
- (5) The protection of personal data communicated for the application of this Agreement shall be insured according to the provisions of each Contracting Party.

Article 33

Use of official languages

- (1) For the application of this Agreement, the authorities and the institutions of both Contracting Parties may directly communicate with each another in their official languages or in English.
- (2) The claims or documents shall not be rejected on the ground that they are written in the official language of the other Contracting Party.

Article 34

Exemption from charges and authentication

- (1) For the application of this Agreement, any exemption from or reduction of taxes, stamp duty, notarial or registration fees provided for in the legislation of one Contracting Party in respect of certificates or documents required according to the legislation of this Contracting Party shall also be applied to certificates and documents required according to the legislation of the other Contracting Party.
- (2) All statements, documents and certificates of any kind required for the application of this Agreement shall be exempted from authentication by the diplomatic or consular authorities.

Article 35

Submission of claim

The claims to the institution of one Contracting Party shall be submitted by observing the terms provided under the legislation of that Contracting Party. Such condition shall also be deemed to be fulfilled if the claims are submitted within the same terms to a corresponding institution of the other Contracting Party.

Article 36

Liability of a third party

If a person receives benefits under the legislation of one Contracting Party in respect of an injury caused or occurred in the territory of the other Contracting Party, the rights of the institution granting the benefits against a third party shall be governed by the following rules:

1. where the institution granting the benefits is subrogated to the rights which the beneficiary has against a third party, such subrogation shall be recognised by the other Contracting Party;
2. where the institution granting the benefits has a direct right against a third party, the other Contracting Party recognises such right.

Article 37

Recovery of overdue payments

If the institution of one Contracting Party paid a beneficiary a sum exceeding his entitlement, this institution may request, under the conditions provided by the legislation it applies, to the institution of the other Contracting Party, debtor of benefits in favor of that person, to deduct the amount overpaid from the benefits paid to that beneficiary. The latter institution shall make the deduction according to the conditions and limits provided by the legislation it applies, as if they were overpayments it made and shall transfer the so deducted amount to the creditor institution.

Article 38

Enforcement procedures

- (1) Enforceable court decisions of one Contracting Party as well as enforceable acts issued by an authority or institution of one Contracting Party, in respect of social security contributions or other receipts, shall be recognized in the territory of the other Contracting Party.
- (2) Recognition may only be refused for reason of incompatibility to public order of the Contracting Party in whose territory the recognition of the decision or of the act is requested.
- (3) Enforceable decisions and acts recognized under paragraph (1) of this Article shall be enforced in the territory of the other Contracting Party. The enforcement procedure shall be in compliance with the provisions of the Contracting Party in whose territory enforcement takes place.
- (4) Amounts due for contributions to the institution of either Contracting Party shall have, in any bankruptcy procedure or enforced settlement in the territory of the other Contracting Party, the same precedence as the equivalent claims in the territory of that Contracting Party.

Article 39

The payment of benefits

- (1) For the person residing in the territory of the other Contracting Party, the competent institution of the Contracting Party granting the cash benefits according to this Agreement, shall acquit its obligation by paying the benefits in its own national currency.
- (2) The expenses borne by the institution of one Contracting Party for the benefits in kind granted shall be expressed in the currency of the Contracting Party in which territory the benefit was granted. The currency and the procedure for refunding the expenses for payments made by the institution of the other Contracting Party shall be agreed through Administrative Arrangement.

Article 40

Resolution of disputes

- (1) Any disputes concerning the interpretation or application of this Agreement shall be settled by consultations between the competent authorities of both Contracting Parties.
- (2) In case that the disputes could not be settled in accordance with paragraph (1) of this Article, they shall be settled by the Contracting Parties through diplomatic channels.

Part V

Transitional and final provisions

Article 41

Transitional provisions

- (1) This Agreement shall confer no rights to benefits for any period before its entry into force.
- (2) All periods of insurance completed under the legislation of one of the Contracting Parties before the entry into force of this Agreement shall be taken into account for the purpose of determining rights arising from this Agreement.
- (3) Subject to paragraph (1) of this Article, rights may arise under this Agreement even in respect of a contingency which arose before its entry into force.
- (4) Any benefit, determined before the date of the entry into force of this Agreement, shall not be recalculated.

Article 42

Entry into force

- (1) This Agreement shall be subject to ratification in each Contracting Party and shall enter into force on the first day of the month which follows the expiration of a three months' period from the date of the last notification by which the Contracting Parties inform each other upon the fulfillment of the national legal procedures necessary for its entry into force.
- (2) On the date of entry into force of this Agreement, the Convention between the Government of the Popular Republic of Romania and the Government of the Bulgarian Popular Republic on co-operation in the field of social affairs, signed in Bucharest, on March, 14, 1960, shall be terminated.

Article 43

The validity of the Agreement

(1) This Agreement is concluded for an undetermined period.

(2) Each Contracting Party may denounce this Agreement by a written notification to the other Contracting Party, at least sixth months before the end of the respective calendar year. The Agreement shall terminate its validity on the first day of the next calendar year.

Article 44

Effects of the Agreement to the rights acquired or in course of acquisition

(1) In case of denunciation of this Agreement by one of the Contracting Parties, all rights acquired under its provisions shall be maintained.

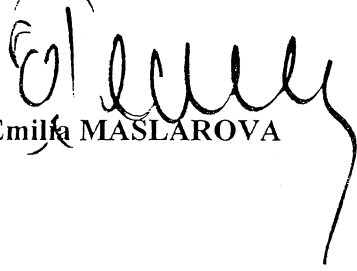
(2) Rights in process of acquisition in respect of periods completed before the date on which the Agreement shall cease to be valid are maintained and the claims submitted before the end of the validity of this Agreement shall be solved under its provisions.

Done at Sofia, on 21.10.2005, in two original copies, each in the Romanian, Bulgarian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any differences of interpretation, the English version shall prevail.

**For
Romania**

Gheorghe BARBU

**For
the Republic of Bulgaria**

Emilia MASLAROVA

СПОГОДБА

МЕЖДУ

РУМЪНИЯ

И

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ

Румъния и Република България, наричани по-долу Договарящи страни, водени от желанието да регулират и развиват двустранните отношения между двете държави в областта на социалната сигурност, се споразумяха за следното:

Част I **Общи разпоредби**

Член I **Определения**

(1) С оглед прилагане на тази Спогодба

1. понятието "територия" означава:

- за Румъния - цялата територия на държавата Румъния, включително териториалните морски води и въздушното пространство над територията и териториалното море, където Румъния упражнява своя суверенитет, както и прилежащата зона, континенталния шелф и изключителната икономическа зона, където Румъния упражнява суверенните си права и юрисдикция, в съответствие със законодателството си, правилата и принципите на международното право;

- за Република България - територията под суверенитета на Република България, включително териториалното море, а също така и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които Република България упражнява суверенни права и юрисдикция в съответствие с международното право;

2. понятието "гражданин на една от Договарящите страни" означава лицето, което има гражданство на тази Договаряща страна;

3. понятието "законодателство" означава действащите закони и другите нормативни актове на територията на всяка Договаряща страна, които се отнасят до областите, посочени в член 2;

4. понятието "компетентен орган" означава:

- за Румъния - министерствата, които отговарят за областите, посочени в член 2;

- за Република България - министрите, които отговарят за областите, посочени в член 2;

5. понятието "институция" означава органът или властта, които отговарят за прилагането на законодателството по член 2 на територията на всяка от Договарящите страни;

6. понятието "компетентна институция" означава, институцията, за чиято сметка се отпускат обезщетенията;

7. понятието "орган за връзка" означава, органите, определени от компетентните органи за осъществяване на директни връзки при прилагането на тази Спогодба;
 8. понятието "обезщетения", означава парични обезщетения и обезщетения в натура, предвидени в законодателството, посочено в член 2;
 9. понятието "местоживееене" означава обичайно местоживееене;
 10. понятието "пребиваване" означава временно местоживееене;
 11. понятието "осигурителен период" означава периоди, за които са внасяни осигурителни вноски и приравнени към тях периоди, съгласно законодателството на всяка Договаряща страна;
 12. понятието "осигурено лице" означава лицето, което е или е било подчинено на законодателството, посочено в член 2;
 13. понятието "членове на семейството" означава лицата, определени като такива, съгласно прилаганото от компетентната институция законодателство;
- (2) Другите понятия и изрази, които се използват в тази Спогодба, имат значението, което им се придава от законодателството на всяка от Договарящите страни.

Член 2

Материален обхват на приложение

(1) Тази спогодба се прилага:

За Румъния - законодателството, което регламентира :

1. обезщетения за временна неработоспособност, причинена от общи заболявания, злополуки извън работното място, професионални болести и трудови злополуки;
2. обезщетения за майчинство;
3. обезщетения за отглеждане на дете и грижи за болно дете;
4. пенсии за старост;
5. пенсия за ранно пенсиониране;
6. пенсии за инвалидност;
7. наследствени пенсии;
8. помощ при смърт;
9. обезщетения при безработица;
10. помощи за деца;
11. обезщетения в натура в случай на болест и майчинство;
12. обезщетения в натура в случай на трудова злополука и професионална болест.

За Република България – законодателството, което регламентира:

1. парични обезщетения за временна неработоспособност и майчинство;
2. пенсии за осигурителен стаж и възраст и за инвалидност поради общо заболяване;
3. пенсии за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест;
4. наследствени пенсии;
5. парични обезщетения за безработица;
6. семейни помощи за деца;
7. помощи при смърт;
8. обезщетения в натура;

(2) Тази Спогодба се отнася и до законодателството, което кодифицира, изменя, замества или допълва законодателството, по отношение на посочените в алинея 1 на този член обезщетения.

(3) Тази Спогодба не се прилага за законодателството, въвеждащо нова схема за социална сигурност, освен ако компетентните органи договорят друго.

Член 3

Персонален обхват

Тази Спогодба се прилага за всички лица, които са или са били подчинени на законодателството на едната или двете Договарящи страни, както и за наследниците или членовете на семейството, доколкото техните права, произтичат от тези лица.

Член 4

Еднакво третиране

При прилагане на законодателството на едната Договаряща страна, гражданите на другата Договаряща страна, както и техните наследници и членовете на семействата им, са равнопоставени на гражданите на първата Договаряща страна

Член 5

Износ на обезщетения

(1) Паричните обезщетения, отпуснати съгласно законодателството на една от Договарящите страни, не могат да бъдат намалявани, изменяни, спирани и прекратявани по съображение, че правоимащото лице има местоживее на територията на другата Договаряща страна.

(2) Алинея 1 не се прилага за:

1. обезщетенията при безработица;
2. пенсиите, несвързани с трудова дейност, по българското законодателство.

Член 6

Предотвратяване натрупването на обезщетения

(1) За един и същ осигурителен период, на едно лице, не могат да бъдат отпуснати или поддържани две или повече обезщетения за един и същ риск.

(2) Разпоредбите на алинея 1 на този член не се прилагат за обезщетения свързани с инвалидност, старост, смърт (пенсии) или професионална болест, които се изплащат от компетентните институции на двете Договарящи страни, съгласно разпоредбите на член 23 и 28, точка 2.

Част II

Приложимо законодателство

Член 7

Общи правила

Ако не е предвидено друго в тази Спогодба:

1. лице, което е наето на работа на територията на една от Договарящите страни, се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна, дори ако има местоживее на територията на другата Договаряща страна, или ако неговият работодател има местоживее или седалище на територията на другата Договаряща страна;
2. самостоятелно заетите лица, които извършват дейност на територията на едната Договаряща страна, се подчиняват на законодателството на тази Договаряща страна, дори в случай, че имат местоживее на територията на другата Договаряща страна;
3. държавните служители и приравнените на тях лица се подчиняват на законодателството на Договарящата страна, в чиято администрация са назначени.

Член 8

Командировани работници

(1) Лице, което е наето на работа на територията на една от Договарящите страни, и което е изпратено от неговия работодател на територията на другата Договаряща страна за да извърши дадена работа там, продължава да се подчинява на законодателството на първата Договаряща страна за времето на продължителността на тази работа, при условие, че предвидената продължителност на работата не превишава 24 месеца.

(2) Самостоятелно заето лице, което обичайно осъществява своята професионална дейност на територията на едната Договаряща страна, и което извършва работа на територията на другата Договаряща страна, продължава да се подчинява на законодателството на първата Договаряща страна, при условие, че предвидената продължителност на работата не превишава 24 месеца.

Член 9

Персонал, нает в предприятие за международен транспорт

Лице, наето на работа в предприятие за международен транспорт, чието седалище е на територията на едната Договаряща страна и което за своя сметка или за сметка на трето лице извършва международни транспортни услуги на пътници или товари по железен, наземен, въздушен или вътрешен воден път, се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна, със следните изключения:

1. ако лицето е наето на работа от клон или постоянно представителство на посоченото предприятие, то се подчинява на законодателството на Договарящата страна, на чиято територия е разположен този клон или постоянното представителство;
2. ако лицето упражнява платена дейност предимно на територията на Договарящата страна, където е неговото местоживее, то се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна, дори ако предприятието, което го е наело няма седалище, клон или постоянно представителство на нейна територия.

Член 10

Членове на екипаж на плавателни съдове

Лице, което е наето на работа на борда на плавателен съд, плаващ под флага на една от Договарящите страни, се подчинява на законодателството на тази Договаряща страна.

Член 11

Дипломатически представителства и консулства

По отношение на членовете на дипломатическите представителства и консулства, както и по отношение на частните домашни работници при членовете на тези представителства и консулствата, се прилагат съответните разпоредби на Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 18 април 1961 г. и Виенската конвенция за консулските отношения от 24 април 1963 г.

Член 12

Изключения от разпоредбите на членове 7 до 11

Компетентните органи на двете Договарящи страни могат да се споразумеят за изключение от разпоредбите на членовете от 7 до 11, в интерес на лице или категория лица, при условие, че заинтересованото лице или заинтересованите лица се подчиняват на законодателството на една от Договарящите страни.

Част III

Специални разпоредби относно различните категории обезщетения

Раздел 1

Обезщетения за болест и майчинство

Член 13

Сумиране на осигурителни периоди

В случай, че законодателството на една от Договарящите страни поставя правото на обезщетение в зависимост от придобиването на определени осигурителни периоди, компетентната институция на тази Договаряща страна взима под внимание, ако е необходимо, осигурителните периоди съгласно законодателството на другата Договаряща страна, доколкото те не съвпадат, все едно че те са периоди на осигуряване, придобити съгласно законодателството на първата Договаряща страна.

Член 14

Обезщетения в натура при пребиваване в другата Договаряща страна

(1) Лицата, които отговарят на условията за отпускане на обезщетения в натура съгласно законодателството на една от Договарящите страни, получават обезщетения в натура от институцията по пребиваване съгласно прилаганото от нея законодателство и за сметка на компетентната институция, в следните случаи:

1. медицинска помощ, насочена към възстановяване на внезапно настъпили животозастрашаващи състояния и поддържане на виталните функции на организма;

2. срочна медицинска помощ за лицата, чийто живот не е пряко застрашен, но които се нуждаят от медицинска помощ в кратък срок с цел предотвратяване на влошаването на тяхното здравословно състояние.

(2) Осигуряването на протези и други значими обезщетения в натура, чиято стойност надвишава сумата, определена в Административното споразумение за прилагане на тази Спогодба, зависи от предварителното съгласие на компетентната институция, освен в случаите, когато предоставянето на обезщетението не може да се отсрочи без сериозно застрашаване на живота на заинтересованото лице.

Член 15

Обезщетения в натура при местоживеене в другата Договаряща страна

(1) Лицата, които имат местоживеене на територията на една от Договарящите страни и които отговарят на условията за отпускане на обезщетения в натура, съгласно законодателството на другата Договаряща страна, получават на територията на Договарящата страна, където имат местоживеене, обезщетения в натура, предоставени за сметка на компетентната институция, от институцията по местоживеене, съгласно разпоредбите на законодателството, което последната институция прилага.

(2) Осигуряването на протези и други значими обезщетения в натура, чиято стойност надвишава сумата, определена в Административното споразумение за прилагане на тази Спогодба, зависи от предварителното съгласие на компетентната институция, освен в случаите, когато обезщетението не може да се отсрочи, без сериозно застрашаване на живота на заинтересованото лице.

Член 16

Обезщетения в натура за пенсионери

(1) Пенсионер, който получава пенсия по силата на законодателството на двете Договарящи страни, получава обезщетения в натура съгласно законодателството на Договарящата страна, на чиято територия има местоживеене, така както, ако е пенсионер само съгласно законодателството на тази Договаряща страна.

(2) Пенсионер, който получава пенсия, отпусната съгласно законодателството на една от Договарящите страни и има местоживеене на територията на другата Договаряща страна, има право на обезщетения в натура, така както, ако пенсионерът е пребивавал на територията на първата Договаряща страна. Обезщетенията в натура се осигуряват от институцията по местоживеене в

съответствие с разпоредбите на законодателството, което прилага, така както съответното лице би имало право на горепосочените обезщетения по това законодателство, като обезщетенията са за сметка на компетентната институция на първата Договаряща страна.

Член 17

Транспорт при обезщетенията в натура

(1) Ако след оказване на медицинската помощ по чл. 14, ал. 1, т.1, осигуреното лице трябва да бъде транспортирано до територията на другата Договаряща страна с автомобилен санитарен транспорт, транспортът до границата се извършва от институцията на Договарящата страна, която е предоставила обезщетението в натура, за сметка на компетентната институция.

(2) При изключителни случаи, когато транспортирането на болния трябва да бъде извършено по медицински показания само с въздушен транспорт, транспортирането се извършва от институцията на Договарящата страна, на чиято територия лицето е получило обезщетението в натура, за сметка на компетентната институция.

Член 18

Обезщетения в натура за членове на семейство на осигурено лице

В случаите на чл. 14, 15, 16 и 17 членовете на семейството на осигуреното лице подлежат на осигуряване съгласно законодателството, прилагано от компетентната институция, за сметка на която тези лица получават обезщетения в натура. Тези обезщетения се предоставят от институцията по местопребиваване или местоживеене, съгласно разпоредбите, които тя прилага.

Член 19

Парични обезщетения

Паричните обезщетения се изплащат от компетентната институция съгласно разпоредбите на законодателството, което прилага.

Член 20

Институции

Институциите, които осигуряват обезщетенията по член 14, 15, 16, 17 и 18 ще бъдат определени в административно споразумение за прилагане на тази Спогодба.

Член 21

Възстановяване на разходите

(1) Компетентната институция възстановява действителните разходи за оказаните обезщетения в натура за всеки отделен случай съгласно разпоредбите на членове 14, 15, 16, 17 и 18 на институцията предоставила обезщетенията в натура, с изключение на административните разходи по прилагането на тази Спогодба.

(2) Действителните разходи се изчисляват от институцията, която предоставя обезщетенията в натура, съгласно утвърдените цени на услугите за осигурените при нея лица.

(3) Органите за връзка на двете Договарящи страни могат да договорят и други начини за възстановяване на разходите, включително взаимно разчитане, плащане като обща сума вместо плащане за всеки отделен случай или отказ от възстановяване.

Раздел 2

Обезщетения за инвалидност, старост и смърт (пенсии)

Член 22

Сумиране на осигурителни периоди

(1) Ако законодателството на една Договаряща страна дава право на обезщетения, което зависи от придобиването на осигурителни периоди, институцията, която прилага това законодателство, взема предвид, в необходимата степен, осигурителните периоди, придобити съгласно законодателството на другата Договаряща страна дотолкова, доколкото те не съвпадат, все едно, че са били придобити по силата на законодателството на първата Договаряща страна.

(2) Ако законодателството на една от двете Договарящи страни поставя отпускането на определени обезщетения в зависимост от наличието на определен период на работа, обхванат от специална схема или в специфична работа или заетост, периодите придобити съгласно законодателството на другата Договаряща страна, не се взимат предвид за определяне правото на тези обезщетения, освен ако те са придобити в съответстваща схема или при отсъствието на такава схема, при същата работа или при същата заетост.

(3) Ако законодателството на едната Договаряща страна предвижда периодът на получаване на пенсия да се изчислява за определено право на обезщетение, компетентната институция на тази Договаряща страна, за тази цел, взема под внимание периодът, през който е изплащана пенсия, съгласно законодателството на другата Договаряща страна.

Член 23

Отпускане на обезщетения

(1) Ако лице е било подчинено на законодателствата на двете Договарящи страни, институцията на всяка Договаряща страна определя съгласно законодателството, което прилага, дали това лице има право на обезщетение, спазвайки ако е необходимо разпоредбите на член 22.

(2) Ако лицето отговаря на условията, предвидени в алинея 1 на този член, съгласно законодателството на едната от Договарящите страни, без оглед на разпоредбите на член 22, компетентната институция на тази Договаряща страна изчислява обезщетението единствено въз основа на осигурителните периоди, придобити съгласно законодателството, което прилага.

(3) Ако лицето отговаря на условията, предвидени в алинея 1 на този член, съгласно законодателството на едната от Договарящите страни, само съгласно разпоредбата на чл. 22, компетентната институция на тази Договаряща страна изчислява обезщетението съгласно законодателството, което прилага. Компетентната институция определя действителния размер на обезщетението пропорционално на периода на осигуряване, придобит съгласно законодателството, което тя прилага.

(4) Ако съгласно законодателството на една от Договарящите страни обезщетенията се изчисляват на база на дохода, компетентната институция на тази Договаряща страна взема под внимание само дохода, върху който са внесени или дължими осигурителните вноски по законодателството, което прилага.

(5) Ако размерът на обезщетението е изчислен въз основа броя на членовете на семейството или наследниците на това лице, компетентната институция взема под внимание и броя на членовете на семейството или наследниците, които са с местоживееие или пребиваване на територията на другата Договаряща страна.

Член 24

Осигурителни периоди под една година

(1) Независимо от разпоредбите на член 23, ако общата продължителност на придобитите осигурителни периоди, съгласно законодателството на една от двете Договарящи страни е под една година и ако, въз основа само на тези периоди, не възниква право на обезщетение съгласно това законодателство, институцията на тази Договаряща страна не е задължена да отпуска обезщетения за посочените периоди.

(2) Осигурителните периоди по предходната алинея се отчитат от институцията на другата Договаряща страна съгласно разпоредбите на член 23, така както, ако тези периоди са били придобити съгласно законодателството, което прилага.

Раздел 3

Помощ при смърт

Член 25

Отпускане на помощ при смърт

(1) Помощ при смърт се отпуска съгласно законодателството на всяка от Договарящите страни.

(2) Когато правото на помощ съществува съгласно законодателството и на двете Договарящи страни, обезщетението се отпуска, както следва:

1. съгласно законодателството на тази Договаряща страна, на чиято територия е настъпила смъртта; или

2. ако смъртта не е настъпила на територията на нито една от Договарящите страни, помощта се дължи само съгласно законодателството на Договарящата страна, в съответствие с което лицето е било последно осигурено за обезщетения в натура преди смъртта си.

Раздел 4

Обезщетения за трудови злополуки и професионални болести

Член 26

Излагане на еднакъв риск в двете Договарящи страни

(1) Обезщетения се отпускат само по законодателството на последната Договаряща страна, на чиято територия лицето е упражнявало трудова дейност, излагаща го на риск, дори и ако отговаря на условията на законодателствата на двете Договарящи страни, като се имат в предвид, където е приложимо, алинеи 2 - 4 от този член.

(2) Ако законодателството на някоя от Договарящите страни обвързва отпускането на обезщетения с първоначалното диагностициране на въпросното заболяване на нейна територия, това условие се счита за изпълнено, когато болестта е била диагностицирана на територията на другата Договаряща страна.

(3) Ако законодателството на някоя от Договарящите страни обвързва отпускането на обезщетения с диагностицирането на болестта в рамките на определен период след прекратяването на дейността, носеща риск от такава болест, компетентната институция взема под внимание, ако е необходимо, всяка друга дейност, която съдържа подобен риск, извършвана съгласно законодателството на другата Договаряща страна.

(4) Ако законодателството на някоя от Договарящите страни обвързва правото на обезщетения с условието дейността, носеща риск от професионална болест, да бъде извършвана за определен период, при изчисляването на обезщетенията се вземат предвид периодите, през които е упражнявана друга дейност с подобен риск на територията на другата Договаряща страна.

Член 27

Местоживеене или пребиваване на територията на другата Договаряща страна

(1) Паричните обезщетения се изплащат от компетентната институция съгласно разпоредбите на законодателството, което тя прилага.

(2) Обезщетенията в натура при трудова злополука или професионална болест се отпускат от институцията по местоживеене или пребиваване съгласно законодателството, което тя прилага, за сметка на компетентната институция.

(3) Предоставянето на протези и други значими обезщетения в натура, чиято стойност надвишава сумата, определена в Административното споразумение за прилагане на тази Спогодба, зависи от предварителното съгласие на компетентната институция, освен в случаите, когато обезщетението не може да се отсрочи без сериозно да се застраши живота на заинтересованото лице.

(4) За възстановяването на действителните разходи по обезщетенията в натура се прилагат съответно разпоредбите на член 21.

Член 28

Отпускане на обезщетение при влошаване на професионалната болест

В случай, че лице с професионална болест е получавало или получава обезщетение от институцията на някоя от Договарящите страни, и в случай на влошаване на състоянието му поиска отпускане на обезщетения от другата Договаряща страна, се прилагат следните разпоредби:

1. Ако лицето не е упражнявало съгласно законодателството на другата Договаряща страна дейност, която е в състояние да предизвика или да влоши въпросната болест, компетентната институция на първата Договаряща страна е задължена да предостави обезщетенията, отчитайки влошаването на болестта съгласно законодателството, което прилага.

2. Ако лицето е упражнявало такава дейност по законодателството на втората Договаряща страна, компетентната институция на първата Договаряща страна е задължена да предостави обезщетенията, без да взема под внимание влошаването на състоянието, в съответствие с разпоредбите на законодателството, което прилага; компетентната институция на втората Договаряща страна отпуска на лицето допълнително обезщетение, чийто размер е равен на разликата между размера на обезщетението, дължимо след влошаването на състоянието и размера на обезщетението, което би било дължимо съгласно разпоредбите на законодателството, което прилага, преди влошаването на състоянието.

Раздел 5

Обезщетения за безработица

Член 29

Сумиране на осигурителни периоди

Ако законодателството на някоя от Договарящите страни обвързва правото на обезщетение и периода на получаването му с наличието на осигурителни периоди, компетентната институция на тази Договаряща страна взема предвид, ако е необходимо, осигурителните периоди, придобити съгласно законодателството на другата Договаряща страна, доколкото те не съвпадат.

Член 30

Изчисляване на обезщетенията

(1) При изчисляване размера на обезщетението за безработица българската компетентна институция взема предвид само осигурителния доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски съгласно българското законодателство.

(2) Ако законодателството, което прилага румънската компетентна институция, предвижда да се вземат под внимание реализираните доходи, при определяне на размера на обезщетението, се вземат предвид само реализираните доходи от дейност, осъществена на територията на Румъния, и ако такива доходи не съществуват или доходите са по-ниски от минималната заплата, обезщетението се изчислява на база минималната заплата, предвидена съгласно румънското законодателство.

Раздел 6

Помощи за деца

Член 31

Отпускане на помощи за деца

Помощите за деца се отпускат съгласно законодателствата на всяка от Договарящите страни, при спазване на принципа за еднакво третиране.

Част IV **Други разпоредби**

Член 32 **Административна помощ и сътрудничество**

(1) Компетентните органи на двете Договарящи страни определят административните мерки, необходими за прилагането на тази Спогодба.

(2) Компетентните органи:

1. договарят Административно споразумение за прилагане на тази Спогодба;

2. определят органи за връзка с цел осъществяване на директни връзки между институциите на Договарящите страни;

3. се информират взаимно за промените, настъпили в законодателствата на Договарящите страни, доколкото тези промени засягат тази Спогодба.

(3) При прилагане на тази Спогодба компетентните органи и институции на Договарящите страни си оказват взаимно съдействие и действат така, както прилагат собственото законодателство. Това административно съдействие е безплатно.

(4) Ако лице има местоживеене или пребиваване на територията на една от Договарящите страни и е подало молба или получава обезщетения по законодателството на другата Договаряща страна и е необходим медицински преглед, институцията по местоживеене или пребиваване на първата Договаряща страна ще осигури този преглед при поискване и за сметка на компетентната институция на втората Договаряща страна. Ако медицинският преглед е необходим при прилагане на законодателствата на двете Договарящи страни, той се извършва от институцията по местоживеене или пребиваване за нейна сметка.

(5) Защитата на личните данни, които се предоставят във връзка с прилагането на тази Спогодба, се урежда съгласно правните разпоредби на всяка от Договарящите страни.

Член 33 **Използване на официалните езици**

(1) При прилагане на тази Спогодба, органите и институциите на двете Договарящи страни, могат да осъществяват връзка помежду си директно на техните официални езици или на английски език.

(2) Молби или документи не могат да бъдат отхвърлени поради това, че са написани на официалния език на другата Договаряща страна.

Член 34

Освобождаване от такси и заверки

(1) При прилагане на тази Спогодба, всяко предвидено в законодателството на една от Договарящите страни освобождаване или намаляване на данъци, държавни, нотариални или регистрационни такси по отношение на удостоверения или документи, които са необходими съгласно законодателството на тази Договаряща страна, ще бъде прилагано и за удостоверения или документи, които са необходими съгласно законодателството на другата Договаряща страна.

(2) Всички декларации, документи или удостоверения от всякакъв вид, които са необходими за прилагане на тази Спогодба, са освободени от изискване за заверка от дипломатически или консулски органи.

Член 35

Подаване на молба

Молбите, които се предоставят до институция на една от Договарящите страни, се подават при спазване на сроковете, постановени в законодателството на тази Договаряща страна. Това условие се счита за изпълнено, ако молбите са подадени в същите срокове до съответната институция на другата Договаряща страна.

Член 36

Отговорност на трета страна

Ако лице получава обезщетения по законодателството на някоя от Договарящите страни за увреждане, причинено или настъпило на територията на другата Договаряща страна, правата на институцията, която изплаща обезщетения, по отношение на трета страна се уреждат както следва:

1. в случай, че институцията, която изплаща обезщетенията, встъпва в правата на правоимащото лице пред трета страна, встъпването се признава от другата Договаряща страна;

2. в случай, че институцията, която изплаща обезщетенията, има директен иск спрямо трета страна, другата Договаряща страна признава това право.

Член 37

Възстановяване на надвзети суми

Ако институция на някоя от Договарящите страни е изплатила на правоимащо лице по-голяма сума от полагащата му се, тази институция може, при условията, допустими от законодателството, което тя прилага, да поиска институцията на другата Договаряща страна, дължаща обезщетения на това лице, да удържи надвзетата сума от обезщетенията, които изплаща на лицето. Последната институция прави удържката по условията и ограниченията,

предвидени от законодателството, което прилага, също както ако надплащането е направено от нея, и превежда така удържаната сума на институцията-кредитор.

Член 38

Изпълнителна процедура

(1) Изпълнимите съдебни решения на една от Договарящите страни, както и изпълнимите актове, издадени от орган или институция на една от Договарящите страни, отнасящи се до социално осигурителни вноски или други вземания, се признават на територията на другата Договаряща страна.

(2) Признаването може да се откаже само, ако противоречи на обществения ред на Договарящата страна, на чиято територия се иска признаването на решението или акта.

(3) Изпълнимите решения и актове, признати съгласно алинея 1 на този член, се изпълняват на територията на другата Договаряща страна. Изпълнителната процедура е съобразена с правните разпоредби на Договарящата страна, на чиято територия се изпълнява решението или акта.

(4) Дължими суми за осигурителни вноски към институция на една от Договарящите страни имат, в рамките на всяка процедура по несъстоятелност или принудително изпълнение на територията на другата Договаряща страна, същия приоритет като съответните вземания на територията на тази Договаряща страна.

Член 39

Изплащане на обезщетенията

(1) Компетентната институция на една от Договарящите страни, която отпуска парично обезщетение съгласно тази Спогодба за лице с местоживееене на територията на другата Договаряща страна, се освобождава от задължението си, като извърши изплащане на обезщетението в националната си валута.

(2) Разходите, извършени от институцията на Договарящата страна за отпуснати обезщетения в натура, са в националната валута на Договарящата страна, на територията на която е било отпуснато обезщетението. Валутата и начина на възстановяване на разходите за плащания, направени от институцията на другата Договаряща страна, ще бъдат договорени допълнително в Административното споразумение.

Член 40

Разрешаване на спорове

(1) Възникналите спорове по отношение тълкуването или прилагането на тази Спогодба, се решават посредством провеждане на консултации между компетентните органи на двете Договарящи страни.

(2) В случай, че споровете не могат да бъдат решени съгласно условията, посочени в алинея 1 на този член, същите ще бъдат решавани по дипломатически път от двете Договарящи страни.

Част V

Преходни и заключителни разпоредби

Член 41

Преходни разпоредби

(1) Тази Спогодба не създава право на обезщетения за период преди влизането ѝ в сила.

(2) Всички осигурителни периоди, придобити съгласно законодателството на една от Договарящите страни преди влизането в сила на тази Спогодба, ще бъдат зачитани при определянето на права, произтичащи от тази Спогодба.

(3) При условието на алинея 1 на този член, тази Спогодба се отнася и за осигурителни случаи, възникнали преди влизането ѝ в сила.

(4) Обезщетения, определени преди влизането в сила на тази Спогодба, няма да бъдат преизчислявани.

Член 42

Влизане в сила

(1) Тази Спогодба подлежи на ратифициране и в двете Договарящи страни и влиза в сила от първия ден на месеца, следващ изтичането на тримесечен период от датата на последното уведомяване, с което Договарящите страни взаимно се информират за изпълнението на вътрешните правни процедури, необходими за влизане в сила на тази Спогодба.

(2) От датата на влизане в сила на тази Спогодба се прекратява действието на Конвенцията между правителството на Румънската народна република и правителството на Народна република България за сътрудничество в областта на социалните въпроси, подписана в Букурещ на 14 март 1960 година.

Член 43

Действие на Спогодбата

(1) Тази Спогодба се сключва за неопределен срок от време.

(2) Всяка от Договарящите страни може да денонсира тази Спогодба чрез писмено уведомление до другата Договаряща страна, поне шест месеца преди края на съответната календарна година. Спогодбата прекратява действието си от първия ден на следващата календарна година.

Член 44**Действие на Спогодбата по отношение на придобитите или в процес на придобиване права**

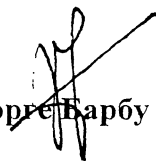
(1) В случай на денонсиране на Спогодбата от някоя от Договарящите страни, всички права, придобити по силата на разпоредбите ѝ, се запазват.

(2) Правата в процес на придобиване, отнасящи се за периоди преди датата на прекратяване на действието на Спогодбата, се запазват, а молбите, подадени преди прекратяване на Спогодбата, се решават съгласно разпоредбите на същата.

Подписана в София, на 21.10.2005 г., в два оригинални екземпляра, всеки на румънски, български и английски, като всички текстове имат еднаква сила. В случай на различия относно тълкуването, английският текст ще има предимство.

За Румъния

Георге Барбу

За Република България

Емилия Масларова

